

Juridiska sekretariatet

Förslag till föreskrifter om bekämpningsmedel

Sammanfattning

Kemikalieinspektionen har gjort en översyn av föreskrifterna (KIFS 2008:3) om bekämpningsmedel och tagit fram ett förslag till en ny författning med bestämmelser om bekämpningsmedel.

Huvudsyftet med förslaget är att föreskrifterna ska bli mer överskådliga och få en enklare och tydligare utformning än de gällande bestämmelserna.

Enligt förslaget förlängs perioden (kurs säsongen) för länsstyrelserna utbildning för distributörer av växtskyddsmedel så att den omfattar hela året. Vidare föreslås att bestämmelserna om information om äldre träskyddsbehandlat virke utmönstras, vilket dock inte bedöms få några konsekvenser av betydelse. I övrigt föreslås endast några mindre ändringar i sak.

I fråga om bekämpningsmedel som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur och om ömsesidigt erkännande av utländska utbildningsbevis, har Kemikalieinspektionen inte längre något bemyndigande att meddela föreskrifter. Bestämmelser som motsvarar den nuvarande regleringen i dessa frågor saknas därför i förslaget.

I några fall saknas motsvarigheter till gällande bestämmelser i förslaget därför att det av andra skäl finns anledning till att ändra bedömningen av förutsättningarna för eller behovet av reglering. Det gäller bland annat krav på ackreditering och språk.

Författningsförslag

Förslaget till nya föreskrifter om bekämpningsmedel finns i bilagan.

Mailid: MAG-0007, 2014-10-22

Motiv

1. Inledning

Kemikalieinspektionen har gjort en översyn av föreskrifterna (KIFS 2008:3) om bekämpningsmedel (här benämnda FBM) och tagit fram ett förslag till en ny grundförfattning om bekämpningsmedel. Huvudsyftet med förslaget är att föreskrifterna ska bli mer överskådliga och få en enklare och tydligare utformning än de gällande bestämmelserna.

FBM har ändrats flera gånger och många paragrafer och bilagor har upphävts, vilket gör att det kan vara svårt att få en överblick över författningens innehåll. Redan av den anledningen anser Kemikalieinspektionen det finns behov av en ny grundförfattning.

Vidare anser Kemikalieinspektionen att det kan underlätta för förståelsen om myndighetsföreskrifters systematik och utformning liknar överordnad lagstiftning. En avsikt med förslaget är därför att föreskrifterna ska få en tydligare anknytning till förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel (här benämnd bekämpningsmedelsförordningen).

I FBM finns flera bestämmelser som endast innehåller information och hänvisningar till annan lagstiftning, medan förslaget enbart innehåller ett fåtal sådana bestämmelser. Skälen till den förändringen framgår av **avsnitt 2**.

I **avsnitt 3** redogörs för de bestämmelser som inte har förts över till de nya föreskrifterna från FBM för att Kemikalieinspektionens bemyndigande har upphört. Det gäller regler om bekämpningsmedel som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur och om ömsesidigt erkännande av utländska utbildningsbevis.

Avsnitt 4–7 innehåller motiveringen till bestämmelserna i de nya föreskrifterna kapitelvis. Där finns också skälen till att vissa bestämmelser inte har förts över från FBM av andra anledningar än att de avser information eller att bemyndigandet har upphört. Enligt förslaget förlängs perioden (kurssäsongen) för länsstyrelsernas utbildning för distributörer av växtskyddsmedel så att den omfattar hela året. Vidare föreslås att bestämmelserna om information om äldre träskyddsbehandlat virke utmönstras, vilket dock inte bedöms få några konsekvenser av betydelse. I övrigt föreslås endast några mindre ändringar i sak.

I **avsnitt 8** behandlas frågan om ikraftträdande av de nya föreskrifterna och behovet av övergångsbestämmelser.

Avsnitt 9–11 innehåller en konsekvensutredning.

2. Informationsbestämmelser

2.1 Allmänt

I FBM finns flera bestämmelser som endast innehåller information och hänvisningar till annan lagstiftning. När en författning innehåller sådana bestämmelser kan det vara svårt att urskilja vad det är som regleras i författningen från rena upplysningar om vad som gäller enligt annan författning eller endast ger annan information, till exempel om hur en myndighet hanterar sina ärenden.

Av 29 § författningssamlingsförordningen (1976:725) framgår att sådana bestämmelser kan föras in i en författningssamling om det finns en skyldighet enligt särskilda bestämmelser (första stycket 7). Vidare gäller enligt paragrafens andra stycke att kortare meddelanden som inte lämpligen kan lämnas i någon annan form får föras in i en författningssamling, förutsatt att författningssamlingen inte därigenom upphör att vara huvudsakligen en regelsamling.

Eftersom möjligheten att ta med bestämmelser av upplysningskaraktär i en författning således är begränsad, och det inte heller finns några tungt bärande skäl för att trots detta ha kvar bestämmelserna, har – med några undantag – inte sådana bestämmelser överförts till de nya föreskrifterna från FBM.

2.2 Information om godkännanden av bekämpningsmedel

2.2.1 Regler om godkännande av bekämpningsmedel

Växtskyddsmedel regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (här benämnd EU:s växtskyddsmedelsförordning). Ett växtskyddsmedel får endast släppas ut på marknaden eller användas om det är godkänt. Det framgår av artikel 28 i EU:s växtskyddsmedelsförordning.

Bestämmelser om biocidprodukter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter (här benämnd EU:s biocidförordning). Även för biocidprodukter krävs ett godkännande för att tillhandahålla produkten på marknaden eller använda den. Kravet på godkännande finns i artikel 17 i EU:s biocidförordning.

Vissa biocidprodukter omfattas av övergångsbestämmelserna till EU:s biocidförordning. Det är sådana produkter som innehåller verksamma ämnen som är anmälda för utvärdering i EU:s granskningsprogram och för vilka utvärderingen ännu inte är avslutad. För sådana biocidprodukter finns krav på godkännande i 4 kap. 2 § bekämpningsmedelsförordningen.

Kemikalieinspektionen handlägger och beslutar i ärenden om godkännande av bekämpningsmedel.

När ett godkännande upphör får bekämpningsmedlet inte längre tillhandahållas¹ eller användas. Kemikalieinspektionen kan dock besluta om anstånd på så sätt att bekämpningsmedlet får tillhandahållas och användas en viss tid efter det att godkännandet har upphört. Bestämmelser om anstånd finns i artikel 46 i EU:s växtskyddsmedelsförordning samt i artikel 52 och artikel 89 i EU:s biocidförordning.

2.2.2 Bestämmelser som offentliggör godkännanden i FBM

I 2 kap. 8 § och bilaga 3 till FBM finns bestämmelser som rör upphörande av godkännanden och Kemikalieinspektionens beslut om anstånd. I bilaga 3 listas tidpunkten för upphörandet av godkännanden och de tidsfrister som gäller för tillhandhållande och användning enligt Kemikalieinspektionens beslut om anstånd. Bilagan uppdateras regelbundet. Bestämmelserna syftar till att offentliggöra de tidpunkter som gäller enligt Kemikalieinspektionens beslut.

I bilagan anges inte bara bekämpningsmedlets namn utan även dess registreringsnummer. Det beror på att rätten att tillhandahålla och använda ett bekämpningsmedel är knutet både till namnet och ett visst registreringsnummer. Det kan vara tillåtet att tillhandahålla och använda ett bekämpningsmedel som förekommer i bilagan med samma namn men med ett annat registreringsnummer. Vissa bekämpningsmedel som berörs av tidsfrister för tillhandhållande och användning ingår inte i bilaga 3. Det gäller sådana bekämpningsmedel som omfattas av övergångsbestämmelser till EU:s biocidförordning.

En särskild form av godkännanden av växtskyddsmedel är sådana som lämnas för utvidgning av ett produktgodkännande för mindre användningsområden (här benämnt upma). Sådana beslut offentliggörs i FBM genom bestämmelserna i 3 kap. 4 § och bilaga 6. Bilaga 6 innehåller en förteckning över godkända upma. Vissa villkor för användningen anges också. Även bilaga 6 uppdateras regelbundet. I övrigt innehåller FBM inga bestämmelser som innebär att beslut om godkännanden offentliggörs.

2.2.3 Behovet av att offentliggöra besluten om godkännande

Det är bara sökanden som är part i ärendet om godkännande, men godkännandet ger även andra än innehavaren rätt att tillhandahålla bekämpningsmedlet eller använda medlet utan att ha något eget godkännande. Omvänt gäller att om ett bekämpningsmedel inte är godkänt, får medlet som huvudregel inte tillhandahållas eller användas av någon. Beslutet om godkännande ger således rättigheter och skyldigheter för en obestämd krets av enskilda.

I 29 kap. 4 § miljöbalken finns straffbestämmelser om otillåten miljöverksamhet. Där ingår bland annat brott mot förbudet att tillhandahålla eller använda växtskyddsmedel och biocidprodukter som inte är godkända enligt de krav som gäller enligt EU:s växtskyddsmedelsförordning och EU:s biocidförordning (29 kap. 4 § första stycket 1 l och m miljöbalken). Det finns således ett straffrättsligt ansvar som är knutet till förbudet mot att tillhandahålla ett bekämpningsmedel som

¹ Fortsättningsvis används begreppet ”tillhandahålla” som ett gemensamt begrepp för ”släppa ut på marknaden” enligt EU:s växtskyddsmedelsförordning och ”tillhandahålla på marknaden” enligt EU:s biocidförordning.

inte är godkänt. Det straffrättsliga ansvaret omfattar även användning av icke godkända bekämpningsmedel och gäller för såväl yrkesmässiga användare som privatpersoner. Överträdelser av förbudet kan även få andra konsekvenser för den enskilde, såsom krav på åtgärder och kostnader till följd av ett beslut om vitesföreläggande eller återkallelse av användningstillstånd.

Det finns därför starka rättssäkerhetsskäl som talar för att sådana uppgifter i godkännandena som den enskilde behöver för att inte bryta mot förbud mot tillhandhållande och användning ska offentliggöras och vara lätt tillgängliga.

2.2.4 Bestämmelser om kungörande i författning

Ett godkännande av ett bekämpningsmedel är ett förvaltningsbeslut, inte ett beslut om föreskrifter. Det krav på kungörande i myndighetens författningssamling som gäller för föreskrifter enligt lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar är därmed inte tillämpligt.

För vissa förvaltningsbeslut som rör en obestämd krets finns bestämmelser i författning som föreskriver att de ska kungöras i myndighetens författningssamling.² Några sådana bestämmelser finns inte för Kemikalieinspektionens godkännanden av bekämpningsmedel. Krav på kungörelsedelgivning saknas också.

Inte heller innehåller de EU-förordningar som reglerar bekämpningsmedel några krav på offentliggörande av godkännanden i föreskrifter. Som nämnts i avsnitt 2.1 begränsar bestämmelserna i 29 § författningssamlingsförordningen möjligheten att kungöra beslut i myndighetsföreskrifter när ett sådant krav saknas.

2.2.5 Bekämpningsmedelsregistret och offentliggörande enligt EU:s rättsakter

Kemikalieinspektionens bekämpningsmedelsregister har funnits under lång tid. Innan bekämpningsmedelsregistret digitaliserades bestod det av ett tryckt häfte där alla gällande godkännanden av bekämpningsmedel listades. Häftet utgavs två gånger per år. Syftet var att se till att alla berörda hade tillgång till information om vilka bekämpningsmedel som var godkända och därmed var tillåtna att sälja och använda. Detta grundläggande syfte med registret har inte förändrats.

Numera finns det också en skyldighet i artikel 57 i EU:s växtskyddsmedelsförordning för medlemsstaterna att på elektronisk väg hålla information tillgänglig om de växtskyddsmedel som produktgodkänts eller vilkas produktgodkännande återkallats i enlighet med förordningen. Den skyldigheten fullgörs i Sverige genom Kemikalieinspektionens bekämpningsmedelsregister.

Bekämpningsmedelsregistret innehåller Kemikalieinspektionens beslut om godkännande enligt EU:s växtskyddsmedelsförordning. Ett beslut om godkännande kan gälla

- nytt godkännande,

² Se till exempel 12 § förordningen (2016:402) om nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel. Paragrafen föreskriver att Naturvårdsverket ska föra en förteckning över de nematoder, insekter och spindeldjur som är godkända och kungöra den på det sätt som gäller för författningar som meddelas av Naturvårdsverket.

- förnyelse av godkännande,
- ändring av godkännande,
- utvidgning av ett godkännande med mindre användningsområde (upma),
- undantag (dispens) från kravet på godkännande,
- återkallelse av godkännande, och
- anstånd för utsläppande på marknaden och användning i samband med att ett godkännande av ett bekämpningsmedel med ett visst registreringsnummer upphör.

Bekämpningsmedelsregistret innehåller även uppgifter om parallellhandelstillstånd, enligt artikel 52 i EU:s växtskyddsmedelsförordning. På så sätt uppfylls kravet i förordningens artikel 52.11 på att medlemsstaterna ska göra parallellhandelstillstånd tillgängliga för allmänheten.

Vad gäller beslut om upma ska medlemsstaterna enligt artikel 51.8 i EU:s växtskyddsmedelsförordning föra en förteckning över mindre användningsområden. Bestämmelsen innehåller dock inga regler om hur förteckningen ska göras tillgänglig. En sådan förteckning går att sammanställa i bekämpningsmedelsregistret. Vidare innehåller förordningen ett krav på ett officiellt offentliggörande i skrift eller på en officiell webbplats av bruksanvisningar för upma (artikel 51.5). Bruksanvisningarna ska enligt 3 kap. 4 § andra stycket FBM publiceras på Kemikalieinspektionens webbplats. Det görs dock inte ännu.

Även EU:s biocidförordning innehåller bestämmelser om elektronisk tillgång till information (artikel 67). Det är dock den Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa) som ska tillhandahålla information om bland annat godkännanden av biocidprodukter, inte medlemsstaterna. Echas databas är inte färdigutvecklad, exempelvis finns den inte i en svensk version. Bekämpningsmedelsregistret innehåller därför tills vidare alla biocidprodukter som har godkänts i Sverige enligt EU:s biocidförordning, men inte unionsgodkännandena³. Dessutom finns de godkända biocidprodukterna som omfattas av övergångsbestämmelserna till förordningen med i bekämpningsmedelsregistret. Kemikalieinspektionens beslut om biocidprodukter rör samma frågor som nämns för växtskyddsmedel ovan, dvs. godkännanden och parallellhandelstillstånd.

2.2.6 Bedömning och slutsatser

Som nämnts ovan talar rättssäkerhetsskäl starkt för att uppgifter om godkännanden och parallellhandelstillstånd ska vara lättillgängliga. Uppgifterna är tillgängliga på ett enkelt sätt i bekämpningsmedelsregistret. Genom bekämpningsmedelsregistret uppfylls också krav på offentliggörande enligt EU:s växtskyddsmedelsförordning. Frågan är om uppgifterna dessutom bör finnas i Kemikalieinspektionens författningssamling.

Föreskrifter tas fram enligt ett formellt förfarande som är tidskrävande. Att som nu föra förteckningar med vissa uppgifter i bilagor till föreskrifterna om bekämpningsmedel innebär därför en eftersläpning i offentliggörandet av uppgifterna. Vidare finns det en risk för fel när uppgifter i beslut överförs till

³ EU-kommissionen beslutar om unionsgodkännanden i genomförandeförordningar.

föreskrifter. Föreskrifter ger inte heller samma möjligheter till sökbarhet som en databas. Redan i dag är det troligen fler användare som söker fram informationen i bekämpningsmedelsregistret än som tar del av den i föreskrifterna. Värdet av att viss information också finns i bilaga 3 och bilaga 6 till föreskrifterna om bekämpningsmedel torde därför vara begränsat. Det kan vidare konstateras att – med undantag för upma – publiceras inte uppgifter om gällande godkännanden i föreskrifterna och att bilaga 3 inte innehåller information om tidsfrister för alla bekämpningsmedel som berörs av beslut om sådana frister.

I bilaga 3 ser man vilka godkännanden som har upphört ett visst årtal. Det går även att få tillgång till en sådan årlig förteckning genom att söka i bekämpningsmedelsregistret. Dessutom publicerar Kemikalieinspektionen regelbundet information om upphörda bekämpningsmedel i sina nyhetsbrev. Nyhetsbrev finns sparade på webbplatsen där det också finns en lista med samma information.

Föreskrifter finns i tryckt format och är därför tillgängliga även för den som inte har tillgång till internet. Dock kan den som saknar sådan tillgång på ett enkelt sätt ta reda på om ett bekämpningsmedel är godkänt eller inte genom att vända sig till Kemikalieinspektionens upplysningstjänst och få uppgifterna muntligen eller begära att få dem sända till sig.

Bilaga 6 innehåller inte bara en förteckning över upma utan även vissa villkor i godkännandet av dessa. Villkoren finns angivna i godkännandena i bekämpningsmedelsregistret. Vidare ska det finnas bruksanvisningar som också ska publiceras. Några tungt bärande skäl för att dessutom ange vissa av villkoren i bilaga 6 saknas.

Sammantaget bedöms att rättssäkerhetskraven tillgodoses bättre genom att information om godkännanden av och parallellhandelstillstånd för bekämpningsmedel är tillgänglig i bekämpningsmedelsregistret än att den publiceras i föreskrifter. Kemikalieinspektionen anser att det inte finns något större värde i att som nu även offentliggöra viss information i föreskrifterna. Samma bedömning gör Kemikalieinspektionen i fråga om den förteckning som ska föras över upma och bruksanvisningar för upma. Bestämmelser som motsvarar 2 kap. 8 § och 3 kap. 4 § samt bilaga 3 och 6 till FBM saknas därför i förslaget till nya föreskrifter.

Det finns en risk för att den som i dag enbart hämtar information om upphörda bekämpningsmedel eller upmor från föreskrifterna tror att informationen inte längre är tillgänglig om den inte finns i där. För att den som söker efter information om godkännandena av bekämpningsmedel i föreskrifterna ska få veta var denna kan hittas föreslås därför en informationsbestämmelse i 1 kap. 3 § med en hänvisning till bekämpningsmedelsregistret.

2.3 Bokstavsbeteckningar för behörighetsklasser

När Kemikalieinspektionen godkänner ett bekämpningsmedel ska medlet hänföras till en behörighetsklass (2 kap. 8 § och 3 kap. 7 § bekämpningsmedelsförordningen). Det finns tre behörighetsklasser. Växtskyddsmedel som hänförs till klass 1 eller 2 får

endast användas av den som har ett användningstillstånd. Krav på användningstillstånd finns även för biocidprodukter i klass 1.

Beroende på användningsområde är det Jordbruksverket, Folkhälsomyndigheten eller Arbetsmiljöverket som beslutar om användningstillstånd (2 kap. 20 § och 3 kap. 16 § bekämpningsmedelsförordningen). Tillståndsmyndigheterna kan meddela föreskrifter som innebär att frågor om användningstillstånd i stället ska prövas av länsstyrelsen (2 kap. 14 och 15 §§ och 3 kap. 18 a § bekämpningsmedelsförordningen).

När Kemikalieinspektionen hänför ett bekämpningsmedel till en behörighetsklass som kräver användningstillstånd anges också en bokstavsbezeichnung som ska utvisa vilken myndighet som är tillståndsmyndighet. I Jordbruksverkets och Folkhälsomyndighetens föreskrifter hänvisas till dessa bokstavsbezeichnungen.⁴

I 2 kap. 11 och 12 §§ FBM finns information om bokstavsbezeichnungarna som anges i godkännandena. Bokstavsbezeichnungarna i godkännandena är dock inte alltid heltäckande. Exempelvis finns det inga bekämpningsmedel för bekämpning av råttor eller andra skadedjur med bokstavsbezeichnung AV, trots att viss användning av bekämpningsmedel för det ändamålet kräver användningstillstånd av Arbetsmiljöverket, som också har utfärdat många sådana tillstånd.

För att information om bokstavsbezeichnungarna ska ge en heltäckande bild och inte vara missvisande anser Kemikalieinspektionen att det krävs en bestämmelse som innehåller en längre och utförligare text än vad som är lämpligt att publicera i en författning. Behovet av information tillgodoses redan idag genom de upplysningar som lämnas på Kemikalieinspektionens webbplats. Där kan man också på ett enkelt sätt informera om förändringar, till exempel sådana som kan komma av att länsstyrelserna ges utökade befogenheter att besluta om användningstillstånd. Förslaget till nya föreskrifter innehåller därför ingen motsvarighet till 2 kap. 11 och 12 §§ FBM.

3. Bemyndiganden som har upphört

3.1 Bekämpningsmedel som består av nematoder, insekter eller spindeldjur

Kemikalieinspektionen godkände tidigare sådana biologiska bekämpningsmedel – biocidprodukter och växtskyddsmedel – som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur enligt bestämmelserna i två numera upphävda förordningar: förordningen (2000:338) om biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur och förordningen (2006:1010) om växtskyddsmedel som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur. Båda förordningarna upphävdes den 1 juli 2016.

Nu regleras sådana bekämpningsmedel i förordningen (2016:402) om nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel där det också finns

⁴ Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:35) om behörighet att använda växtskyddsmedel och Folkhälsomyndighetens föreskrifter (FoHMFS 2014:11) om tillstånd för användning av vissa bekämpningsmedel.

övergångsbestämmelser till de två upphävda förordningarna. Det är Naturvårdsverket som meddelar godkännanden. Godkännanden ges för de verksamma organismerna. Det krävs inte längre något godkännande av enskilda produkter.

Enligt övergångsbestämmelserna gäller de upphävda förordningarna fortfarande i fråga om godkännanden som har meddelats enligt de förordningarna. Vid föregående årsskifte fanns det 11 gällande godkännanden för bekämpningsmedel som omfattas av övergångsbestämmelserna. Fyra av dessa har upphört eller kommer att upphöra under 2021. Naturvårdsverket har ännu inte prövat organismerna som ingår i bekämpningsmedlen som omfattas av de återstående sju godkännandena.

I 2 kap. 3 § och bilaga 1 till FBM finns bestämmelser om märkning av bekämpningsmedel som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur. Märkningsbestämmelserna gäller för de bekämpningsmedel som fortfarande är godkända av Kemikalieinspektionen.

Bekämpningsmedel som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur omfattas även av bestämmelserna om årlig redovisning av mängduppgifter i 2 kap. 4–6 §§ FBM. Insamlingen av uppgifterna görs för statistikändamål. Eftersom ansvaret för frågorna om sådana bekämpningsmedel har gått över till Naturvårdsverket ingår det inte längre i Kemikalieinspektionens ansvar att ta fram statistik på området.

3.2 Ömsesidigt erkännande av utbildningsbevis

I 5 kap. 1–3 §§ FBM finns bestämmelser om utbildning och utbildningsbevis för distributörer av växtskyddsmedel. Kapitlets 4–6 §§ innehåller bestämmelser om ömsesidigt erkännande av utbildningsbevis som har utfärdats av en myndighet i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska samarbetsområdet.

Bestämmelserna har meddelats med stöd av den tidigare lydelsen av 2 kap. 17 § bekämpningsmedelsförordningen som bland annat innehöll ett bemyndigande till Kemikalieinspektionen att meddela föreskrifter om vad som krävs för erkännande av ett utländskt utbildningsbevis för distributörer och hur länge ett erkännande ska vara giltigt. Den nu gällande lydelsen av paragrafen innehåller inget sådant bemyndigande.

Bestämmelser om ömsesidigt erkännande finns nu i lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer. I 2 kap. 16 § bekämpningsmedelsförordningen finns en hänvisning till den lagstiftningen. Kemikalieinspektionen är inte behörig myndighet enligt förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Inte heller har Kemikalieinspektionen något bemyndigande att meddela föreskrifter på området.

3.3 Slutsats

Kemikalieinspektionen har inte längre något bemyndigande att meddela föreskrifter i fråga om bekämpningsmedel som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur eller ömsesidigt erkännande av utländska utbildningsbevis. Bestämmelser som motsvarar den nuvarande regleringen i dessa frågor saknas därför i förslaget.

Kemikalieinspektionen har således inte heller något bemyndigande att upphäva de gällande bestämmelserna. En hemställan om upphävande av FBM kommer därför att lämnas till regeringen.

4. Gemensamma bestämmelser (1 kap.)

4.1 Tillämpningsområde och definitioner

Bestämmelserna om tillämpningsområde i förslaget till 1 kap. 1 § har anpassats till motsvarande bestämmelser i 1 kap. 1 och 2 §§ bekämpningsmedelsförordningen. Förslaget till 1 kap. 2 § anger betydelsen av olika termer och begrepp i föreskrifterna.

4.2 Information om bekämpningsmedel

I 1 kap. 3 § föreslås en bestämmelse som upplyser om att det finns information om bekämpningsmedel i bekämpningsmedelsregistret. Paragrafen ersätter 2 kap. 8 § och 3 kap. 4 § samt bilaga 3 och 6 till FBM. Skälen till förändringen framgår av avsnitt 2.

4.3 Redovisning av mängduppgifter

Enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken är Kemikalieinspektionen statistikansvarig myndighet för den officiella statistiken i fråga om försäljning och användning av kemiska produkter. Vidare ska medlemsstaterna enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1185/2009⁵ lämna statistik om bekämpningsmedel till kommissionen (Eurostat). EU-förordningen omfattar endast växtskyddsmedel.

För att dessa skyldigheter ska uppfyllas har Kemikalieinspektionen med stöd av 25 § 3 och 4 förordningen (2008:245) om kemiska produkter och biotekniska organismer samt 15 § förordningen om den officiella statistiken, meddelat föreskrifter om redovisning av mängduppgifter om bekämpningsmedel. Bestämmelserna finns i 2 kap. 4–6 §§ FBM. Enligt förslaget överförs bestämmelserna till 1 kap. 4–6 §§ i de nya föreskrifterna.

De nya bestämmelserna omfattar dock inte bekämpningsmedel som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur, eftersom sådana bekämpningsmedel inte längre omfattas av vårt uppdrag (se avsnitt 3.1). Vidare har kravet på att lämna uppgifterna på en särskild blankett tagits bort. I dag lämnas uppgifterna i en blankett i form av ett elektroniskt formulär som Kemikalieinspektionen tillhandahåller. Det har fungerat väl och inget av de rapporterande företagen har haft behov av att lämna uppgifterna på annat sätt. För det fall något företag skulle ha problem med att använda formuläret kommer Kemikalieinspektionen att medverka till att uppgifterna kan lämnas på ett sätt som fungerar för företaget. Det finns därför inget behov av att föreskriva om ett krav på användning av en blankett.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1185/2009 av den 25 november 2009 om statistik om bekämpningsmedel.

5. Särskilda bestämmelser om växtskyddsmedel (2 kap.)

5.1 Kriterier för behörighetsklasser

Enligt 2 kap. 8 § bekämpningsmedelsförordningen ska Kemikalieinspektionen vid ett godkännande av ett växtskyddsmedel hänföra medlet till en av tre angivna behörighetsklasser. Om ett växtskyddsmedel hänförs till klass 1 eller 2 får det endast användas yrkesmässigt medan ett medel som hänförs till klass 3 kan användas av var och en.

I 2 kap. 9 § bekämpningsmedelsförordningen finns ett bemyndigande till Kemikalieinspektionen att meddela närmare föreskrifter om kriterier för att hänföra växtskyddsmedel till klasser. Sådana föreskrifter finns i 3 kap. 20 § FBM och bilaga 15 där det finns en förteckning över verksamma ämnen som får ingå i växtskyddsmedel som hänförs till behörighetsklass 3. Bestämmelserna har nyligen ändrats (KIFS 2021:4) med anledning av att regeringen genom en ändring av 2 kap. 37 § bekämpningsmedelsförordningen förbjöd viss användning av växtskyddsmedel (SFS 2021:229).

I förslaget till nya föreskrifter har bestämmelserna överförts med endast mindre redaktionella ändringar till 2 kap. 2 § och bilaga 1.

5.2 Undantag från förbudet att använda växtskyddsmedel i vissa områden

I 2 kap. 37 a § bekämpningsmedelsförordningen finns ett bemyndigande till Kemikalieinspektionen att meddela föreskrifter om undantag från det ovan nämnda förbudet mot viss användning av växtskyddsmedel i kapitlets 37 §. Sådana undantag har införts i 3 kap. FBM genom en ny paragraf, 21 §, och en hänvisning till bilaga 15. Hänvisningen innebär att växtskyddsmedel vars samtliga verksamma ämnen ingår i bilagan är undantagna från förbudet.

I förslaget till nya föreskrifter har bestämmelserna om undantag överförts till 2 kap. 3 § med en hänvisning till bilaga 1.

5.3 Utbildning och utbildningsbevis

För att en distributör ska få tillhandahålla växtskyddsmedel krävs enligt 2 kap. 26 § 1 bekämpningsmedelsförordningen att det finns någon som har ett giltigt utbildningsbevis hos distributören. Enligt kapitlets 13 § ska Kemikalieinspektionen erbjuda utbildning av distributörer. Utbildningen ska genomföras i enlighet med en kursplan som beslutats av Kemikalieinspektionen och avslutas med ett kunskapsprov.

Kemikalieinspektionen får meddela föreskrifter om att sådan utbildning i stället ska erbjudas av länsstyrelsen och om hur den ska genomföras. Det är då länsstyrelsen som ska utfärda ett utbildningsbevis till den som har deltagit i utbildningen och avlagt ett kunskapsprov med godkänt resultat. Kemikalieinspektionen får också meddela föreskrifter om hur länge ett utbildningsbevis ska vara giltigt (2 kap. 14, 15

och 17 §§ bekämpningsmedelsförordningen). Sådana bestämmelser finns i 5 kap. och bilaga 14 till FBM.

Utbildningen ges i dag under en årlig kurssäsong som varar den 1 augusti till och med den 31 maj påföljande år. Giltighetstiden för ett utbildningsbevis beräknas med utgångspunkt i den kurssäsong som utbildningen genomfördes. Systemet med kurssäsonger överensstämmer med vad som gäller för utbildning av användare av växtskyddsmedel.

Statens jordbruksverk har remitterat ett förslag till ändring i sina föreskrifter (SJVFS 2014:35) om behörighet att använda växtskyddsmedel. Där föreslås bland annat att kurssäsongen ska utökas till hela året och avse perioden den 1 juni till och med den 31 maj påföljande år. Skälet till förslaget är att ge ökad flexibilitet.

Kemikalieinspektionen anser att kurssäsongen för utbildning av distributörer bör utökas på samma sätt. Det är positivt med större flexibilitet och ändringen innebär att kurssäsongerna enligt de två utbildningssystemen även fortsättningsvis kommer att överensstämma.

Bestämmelserna i FBM har i övrigt arbetats om språkligt och införts i 2 kap. 4–8 §§ och bilaga 2 till de nya föreskrifterna.

5.4 Regler som inte har överförts

5.4.1 Undantag från kravet på godkännande

I 3 kap. 3 § FBM finns en bestämmelse som innebär att även andra än den som har fått dispens enligt artikel 53 i EU:s växtskyddsmedelsförordning får släppa ut medlet på marknaden och använda det i enlighet med villkoren i beslutet om dispens.

Föreskrifter om rätt för andra än dispenshavaren att utnyttja en dispens infördes när bestämmelser om dispens, dvs. undantag i det enskilda fallet, från kravet på godkännande av bekämpningsmedel fanns i den lagstiftning om kemiska produkter och bekämpningsmedel som gällde innan begreppet dispens fick en EU-rättslig innebörd. Enligt svensk rätt innebär ett beslut om undantag i det enskilda fallet att det endast ger rättigheter till den som har sökt och fått undantaget, vilket inte är hanterbart på växtskyddsområdet. Om det exempelvis är nödvändigt med ett undantag för att bekämpa skadeinsekter på en viss gröda under en säsong, är det inte praktiskt möjligt för alla lantbrukare som berörs att ansöka om ett undantag. Det finns därför ett behov av att ge ett undantag från kravet på godkännande samma räckvidd som ett godkännande, dvs. det ska kunna utnyttjas av alla som släpper ut växtskyddsmedlet på marknaden eller använder det.

I en undantagssituation som den nämnda finns numera en möjlighet att ansöka om ett undantag enligt artikel 53 i EU:s växtskyddsmedelsförordning. Där har begreppet en sådan innebörd att ett beslut om undantag i princip har samma räckvidd som ett beslut om godkännande av ett växtskyddsmedel. Kemikalieinspektionen kan inte föreskriva vilken innebörd som ska ges till ett begrepp i en EU-rättsakt. Förslaget till nya föreskrifter innehåller därför ingen motsvarighet till 3 kap. 3 § FBM.

5.4.2 Språkrav

Förutom information och hänvisningar innehåller 3 kap. 11 § FBM ett krav på att ansökningar och dokumentation om godkännande av växtskyddsmedel (artikel 33 i EU:s växtskyddsmedelsförordning) ska vara skrivna på svenska eller engelska. Sådana uppgifter som är avsedda att återges på svenska i märkning, säkerhetsdatablad m.m. ska dock enligt bestämmelsen alltid anges på svenska språket.

Enligt artikel 33.5 i EU:s växtskyddsmedelsförordning får en medlemsstat begära att sökanden ska lämna in sin ansökan på de nationella eller officiella språken i den medlemsstaten eller på ett av dessa språk. Kemikalieinspektionen får enligt 2 kap. 4 § bekämpningsmedelsförordningen meddela föreskrifter som kompletterar EU:s växtskyddsmedelsförordning. Med stöd av det bemyndigandet kan Kemikalieinspektionen således meddela en föreskrift som ställer krav på att ansökningshandlingar i ärenden om godkännanden av växtskyddsmedel alltid ska var skrivna på svenska.

Det är många utländska företag som ansöker om godkännande av växtskyddsmedel i Sverige. Ansökan och övrig dokumentation i ärendena, till exempel naturvetenskapliga studierapporter, är ofta skrivna på engelska. Förfarandet med att godkänna ett växtskyddsmedel sker i samverkan med andra medlemsstater, EU-kommissionen och den Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa). Arbetsspråket är engelska i det samarbetet. Kemikalieinspektionen kräver inte att handlingar som är skrivna på engelska ska översättas. Även handlingar på norska och danska godtas i allmänhet utan krav på översättning. Andra språk godtas om det finns en anställd som har tillräckliga språkkunskaper och kompetens i sakfrågorna för att kunna tillgodogöra sig innehållet i handlingen. Kemikalieinspektionen kräver dock normalt att information som ska ingå i märkning eller säkerhetsdatablad anges på svenska.

Enligt 10 § språklagen (2009:600) är språket i förvaltningsmyndigheter svenska. Om en annan lag eller förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från språklagen gäller enligt 3 § språklagen den bestämmelsen.

Enligt 13 § första stycket förvaltningslagen (2017:900) ska en myndighet använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska.

Av den paragrafens förarbeten (prop. 2016/17:180, s. 82–84) framgår bland annat att avsikten med bestämmelsen var att tidigare uttalanden i förarbeten och från JO tydligare skulle komma till uttryck i bestämmelsen. Där framgår också att behovsprövningen bör göras utifrån den enskildes egna resurser och förutsättningar att översätta en handling. I exempelvis ärenden av renodlat kommersiell natur bör det ofta kunna leda till att myndigheten bedömer att en handling inte bör översättas på det allmännas bekostnad.⁶ JO har uttalat sig i frågan i flera ärenden. Exempelvis ansåg JO i ett fall⁷ att Socialstyrelsen hade fog för sin bedömning att sökanden i ett

⁶ Lundmark, Johan och Säfsten Mathias, Förvaltningslagen – En kommentar, kommentar till 13 § (Juno version 1).

⁷ JO 2003/04 s. 174.

ärende om svensk psykologlegitimation själv borde ombesörja översättningen av merithandlingar som var skrivna på spanska.

Myndigheten måste enligt förarbetena också väga in den egna förmågan att tillgodogöra sig främmande språk. Någon särskild tolkning eller översättning från engelska, danska eller norska språket är vanligtvis inte nödvändig. Det konstateras också att myndigheter kan utnyttja en bredare språklig kompetens hos sina anställda om det bedöms lämpligt (prop. 2016/17:180 s. 82).

Som framgår ovan tillämpar Kemikalieinspektionen redan i dag reglerna om översättning i förvaltningslagen och tillåter ansökningshandlingar på andra språk än svenska när det anses lämpligt att utnyttja språklig kompetens inom myndigheten. När sådana förutsättningar saknas kan Kemikalieinspektionen kräva att sökanden översätter handlingarna eftersom det är fråga om verksamhet av kommersiell natur. Myndigheten kan också kräva att vissa uppgifter alltid ska vara skrivna på svenska, till exempel information som ska ingå i märkning eller säkerhetsdatablad. Det behövs inga föreskrifter för att ställa sådana krav.

Det finns därför inget behov av att införa en bestämmelse om att handlingarna i ärendena ska vara på svenska. Det är inte möjligt för Kemikalieinspektionen att begränsa tillåtna utländska språk till engelska och det finns inte heller något behov av en sådan bestämmelse. Enligt förslaget överförs därför inte bestämmelsen om språkkrav i 3 kap. 11 § FBM till de nya föreskrifterna.

5.4.3 Krav på organ som utför effektivitetstester

Kommissionens förordning (EU) nr 284/2013⁸ (här benämnd uppgiftskravförordningen) reglerar uppgiftskraven vid ansökan om produktgodkännande av växtskyddsmedel.

I avsnitt 3.1 i bilagan till uppgiftskravförordningen anges att tester och analyser som syftar till att ta fram uppgifter om egenskaperna eller säkerheten vad gäller människors och djurs hälsa eller miljön ska utföras i enlighet med principerna om i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/10/EG⁹, dvs. *god labororiesed* (GLP). Av avsnitt 3.2 i samma bilaga framgår att, med avvikelse från vad som anges i avsnitt 3.1, får tester och analyser som avser *uppgifter om effektivitet* utföras av officiella eller officiellt erkända testanläggningar eller testorgan som minst uppfyller ett antal krav. Dessa krav, som kallas *god försöksed* (GEP), är lägre än de krav som ställs enligt GLP vid framställning av övriga studier.

Enligt 3 kap. 12 § FBM kan ett organ uppfylla GEP genom att vara ackrediterat för uppgiften av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, (Swedac). Swedacs ackreditering har - utifrån kraven i uppgiftskravförordningen - byggt på, men undantagit vissa krav i, standarden för laboratorier, EN ISO/IEC 17025, som är en

⁸ Kommissionens förordning av den 1 mars 2013 (EU) nr 284/2013 om uppgiftskrav för växtskyddsmedel, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden.

⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/10/EG av den 11 februari 2004 om harmonisering av lagar och andra författningar om tillämpningen av principerna för god labororiesed och kontrollen av tillämpningen vid prov med kemiska ämnen (kodifierad version).

harmoniserad standard för organ som utför bedömning av överensstämmelse under Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008¹⁰.

European co-operation for Accreditation (EA)¹¹ har antagit förtydligande riktlinjer, vilket har lett till att regelverket har ändrats så att det nu endast är möjligt att ackreditera mot kontrollordningar som baseras på samtliga krav i någon av de harmoniserade standarderna. Det är således inte längre möjligt för ett laboratorium som vill vara ackrediterat att endast uppfylla de lägre kraven för GEP. Om kravet på ackreditering behålls för laboratorier som utför effektivitetstester innebär det alltså att de måste uppfylla samtliga krav i standarden för laboratorier. Det kan konstateras att en alternativ ackrediteringsordning med verifieringsorgan förutsätter att det finns en marknad för sådana organ. I dag kan man förutsätta att det saknas en sådan marknad eftersom det endast är två testanläggningar som är ackrediterade laboratorier för effektivitetstester.

Enligt uppgiftskravförordningen kan GLP-laboratorier genomföra effektivitetstester, men om man vill göra det möjligt med effektivitetstester på testanläggningar som enbart uppfyller de lägre GEP-kraven så måste det lösas på annat sätt än genom ackreditering. Regeringen skulle till exempel kunna förordna någon myndighet att utse officiella eller officiellt erkända testanläggningar eller testorgan.

Kemikalieinspektionen saknar dock bemyndigande för att föreskriva om en sådan lösning. Nuvarande bestämmelse om ackreditering i FBM kan således inte ersättas med någon regel i de nya föreskrifterna.

5.4.4 Anstånd för produkter som märkts enligt äldre bestämmelser

I 3 kap. 19 § FBM finns en bestämmelse som innebär att godkända växtskyddsmedel som har märkts i enlighet med det EU-direktiv¹² som reglerade växtskyddsmedel före införandet av EU:s växtskyddsmedelsförordning, får överlåtas av andra än innehavaren till och med den 14 december 2015, om inte Kemikalieinspektionen beslutar annat i det enskilda fallet.

Bestämmelsen grundar sig på den tidsfrist som anges i övergångsbestämmelserna i artikel 80.6 i EU:s växtskyddsmedelsförordning och möjligheten att besluta om anstånd en viss tid enligt artikel 46 i EU:s växtskyddsmedelsförordning. Eftersom tidsfristen nu har gått ut, är det inte möjligt att införa en bestämmelse som ger rätt till överlåtelse av växtskyddsmedel med äldre märkning.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

¹¹ Den europeiska samarbetsorganisationen för ackrediteringsorgan för ackreditering av laboratorier, certifierings- och kontrollorgan.

¹² Rådets direktiv 91/414/EEG av den 15 juli 1991 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden.

6. Särskilda bestämmelser om biocidprodukter som inte omfattas av EU-krav på godkännande (3 kap.)

6.1 Tillämpningsområde

Artikel 89–95 i EU:s biocidförordning innehåller övergångsbestämmelser till förordningen. Övergångsbestämmelserna innebär bland annat att medlemsstaterna får tillämpa en nationell ordning för godkännande av biocidprodukter som innehåller existerande verksamma ämnen som är anmälda för utvärdering i EU:s arbetsprogram och för vilka utvärderingen ännu inte är avslutad. Bestämmelser om en sådan nationell ordning för godkännande av sådana biocidprodukter finns i 4 kap. bekämpningsmedelsförordningen som bland annat innehåller vissa bemyndiganden till Kemikalieinspektionen. Föreskrifter som är meddelade med stöd av dessa bemyndiganden finns i 4 kap. FBM. I förslaget till nya föreskrifter har sådana bestämmelser tagits in i 3 kap.

Tillämpningsområdet för 4 kap. bekämpningsmedelsförordningen framgår av 1 § som har följande lydelse.

Detta kapitel gäller endast biocidprodukter som avses i

1. artikel 89.2 eller 93 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012, eller
2. artikel 21 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1062/2014 av den 4 augusti 2014 om arbetsprogrammet för en systematisk granskning av alla existerande verksamma ämnen som används i biocidprodukter som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012.

En motsvarande bestämmelse föreslås i 3 kap. 1 § i de nya föreskrifterna. Enligt Kemikalieinspektionen torde punkten 2 i princip vara överspelad på så sätt att tidsfristerna för att tillämpa nationella ordningar har passerats, men det skulle kunna tillkomma någon produkttyp som inte har beaktats tidigare, vilket innebär att en ny tidsfrist kommer att gälla för den produkten.

Det föreslås också en bestämmelse i 3 kap. 2 § med en hänvisning till kravet på godkännande i 4 kap. 2 § bekämpningsmedelsförordningen. Den finns där för att tydliggöra att det är fråga om godkännanden enligt den svenska nationella ordningen som vi får tillämpa enligt övergångsbestämmelserna. Det handlar alltså inte om godkännanden enligt EU:s biocidförordning.

6.2 Undantag från kravet på godkännande

Enligt 4 kap. 3 § bekämpningsmedelsförordningen får Kemikalieinspektionen meddela föreskrifter om undantag från kravet på godkännande i 2 §, om det finns särskilda skäl. Sådana undantag finns i 4 kap. 2–4 §§ samt 4 a och 4 b §§ FBM.

Det har inte framkommit några skäl för att ta bort eller ändra något av undantagen i sak. Med hänsyn till att det är fråga om tillämpning av övergångsbestämmelser ser Kemikalieinspektionen inget behov av att se över bestämmelserna. Enligt förslaget överförs därför bestämmelserna om undantag till 3 kap. 3–6 §§ i de nya föreskrifterna.

Undantaget för kemiska produkter vars bekämpningsmedelseffekt uppnås endast på fysikalisk väg (4 kap. 3 § FBM) har dock tagits bort. Sådana kemiska produkter faller

utanför definitionen av en biocidprodukt i 14 kap. 4 § 2 miljöbalken där det hänvisas till artikel 3.1 a i EU:s biocidförordning. Enligt den definitionen omfattas ämnen och blandningar som verkar på *annat sätt än enbart genom fysisk eller mekanisk inverkan*. Undantaget behövs alltså inte.

6.2.1 Utformningen av bestämmelserna

Bestämmelserna om undantag har arbetats om i syfte att göra dem mer lättillgängliga och tydliga. Långa paragrafer har delats upp och språket har förenklats. I stället för att två paragrafer innehåller hänvisningar till produkttyper i bilaga V till EU:s biocidförordning anges produkttyperna i paragraferna och i en ny bilaga. I ett fall har två paragrafer slagits ihop för att undvika upprepningar.

I några av undantagsbestämmelserna i FBM anges tidpunkter för när de upphör att gälla, vilket inte görs i förslaget till nya bestämmelser. I stället görs i förslaget till 3 kap. 1 § en hänvisning till tidsfristerna i artikel 89 i EU:s biocidförordning.

6.2.2 Vad undantagen avser

Biocidprodukter som ska bedömas enligt annan lagstiftning

I 4 kap. 2 § första stycket FBM finns en bestämmelse som har utformats med artikel 2.2 i EU:s biocidförordning som förebild. I artikel 2.2 finns det vissa undantag från förordningens krav på godkännande av biocidprodukter som omfattas av tillämpningsområdet för ett antal angivna rättsakter. Syftet är att undvika en dubbelprövning av biocidfunktionen hos en produkt i den del funktionen har bedömts enligt annan lagstiftning.

Den föreslagna nya bestämmelsen i 3 kap. 3 § har samma syfte som 4 kap. 2 § första stycket FBM, men för att förenkla och förtydliga innehållet har den utformats utan någon koppling till artikel 2.2 i EU:s biocidförordningen. Enligt förslaget undantas biocidprodukter vars biocidfunktion ska bedömas enligt bestämmelser i en annan författning än bekämpningsmedelsförordningen. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Kemiska produkter med andra huvudsakliga ändamål än bekämpning

Det nuvarande undantaget för färger, fernissor, tjärar och andra kemiska produkter som är avsedda att huvudsakligen användas för andra ändamål än bekämpning (4 kap 2 § andra stycket FBM), förs över till 3 kap. 4 § i de nya föreskrifterna med mindre språkliga justeringar.

Vissa produkttyper

I 4 kap. 4 § FBM finns ett undantag för vissa produkttyper i bilaga V till EU:s biocidprodukter. I den gällande paragrafen görs endast en hänvisning till produkttypernas nummer i bilagan. Vad de avser anges inte. Enligt förslaget förs undantagsbestämmelsen över till 3 kap. 5 §. I en ny bilaga 3 anges de olika produkttyperna som omfattas av undantaget. Beskrivningen av produkttyperna överensstämmer med den som görs i bilaga V till EU:s biocidförordning.

Avskräckande och tilldragande medel

Bestämmelser om vissa undantag gällande produkttyp 19 i bilaga V till EU:s biocidförordning finns i 4 kap. 4 a och 4 b §§ FBM. Enligt förslaget till 3 kap. 6 § i de nya föreskrifterna samlas bestämmelserna i en paragraf. Förslaget innebär att paragrafen, utöver en hänvisning till produkttyp 19, även kommer att ange vad produkttypen avser. Vidare anges vad som avses med livsmedel och foder, vilket ersätter den nuvarande hänvisningen till en rättsakt där dessa begrepp definieras.

6.3 Förpackning och märkning

Enligt 4 kap. 25 § bekämpningsmedelsförordningen får Kemikalieinspektionen meddela föreskrifter om förpackning och märkning av biocidprodukter.

Enligt förslaget överförs de nuvarande bestämmelserna om förpackning och märkning i 4 kap. 6 och 7 §§ FBM till 3 kap. 8 och 9 §§ i de nya föreskrifterna utan några ändringar i sak. Nuvarande bilaga 2 innehåller uppgifter som ska ingå i märkningen. Bilagan har arbetats om språkligt och finns som bilaga 4 i förslaget. Även bestämmelsen om biocidprodukter som kan förväxlas med dryckesvaror m.m. i 4 kap. 8 §§ FBM överförs enligt förslaget till de nya föreskrifterna utan några ändringar i sak (3 kap. 10 §). Vad gäller den sistnämnda paragrafen stöder sig Kemikalieinspektionen på bemyndigandet att meddela föreskrifter om förutsättningar för godkännande av en biocidprodukt i 4 kap. 5 § bekämpningsmedelsförordningen.

Den bakomliggande bedömningen för att föra över bestämmelserna om förpackning och märkning är att det inte har framkommit några behov av ändringar i sak. Med hänsyn till att de rör biocidprodukter som omfattas av övergångsbestämmelser anser Kemikalieinspektionen att det saknas skäl att se över bestämmelserna.

Vidare kan det konstateras att biocidprodukter som omfattas av bestämmelserna i 3 kap. 9 och 10 §§ i de nya föreskrifterna kommer att omfattas av motsvarande krav i artikel 69.1 andra stycket i EU:s biocidförordning vid ett eventuellt senare godkännande av produkterna enligt den förordningen, vilket kan förenkla för berörda företag och tillsynsmyndigheter.

6.4 Förutsättningar för godkännande

I 4 kap. 4 § bekämpningsmedelsförordningen anges vissa förutsättningar för ett godkännande av en biocidprodukt. Enligt kapitlets 5 § får Kemikalieinspektionen meddela föreskrifter om de förutsättningar för godkännande som ska gälla enligt 4 § i fråga om produktens sammansättning, verkningsätt och egenskaper i övrigt samt behovet utifrån bekämpningsändamål.

Med stöd av bemyndigandet i 5 § har Kemikalieinspektionen meddelat föreskrifter som innebär att en biocidprodukt som har klassificerats som giftig, mycket giftig, cancerframkallande i kategori 1 eller 2, mutagen i kategori 1 eller 2 eller reproduktionsstörande i kategori 1 eller 2, inte får godkännas för att släppas ut på marknaden till eller användas av allmänheten (4 kap. 11 och 12 §§ FBM).

Det kan konstateras att det finns EU-gemensamma begränsningar i fråga om att släppa ut på marknaden eller använda kemiska produkter som har en sådan klassificering för försäljning till allmänheten (punkterna 28–30 i bilaga XVII till EU:s Reach-förordning¹³). Kemikalieinspektionen anser dock att det ändå är motiverat att överföra bestämmelser som motsvarar 4 kap. 11 och 12 §§ FBM till de nya föreskrifterna. Det bör inte vara möjligt att få ett godkännande som inte kan utnyttjas för att det är i strid med begränsningarna i EU:s Reach-förordning. Vidare gäller begränsningarna i EU:s Reach-förordning endast när ämnena överstiger en viss haltgräns. De gäller inte heller för alla typer av produkter.

Enligt förslaget slås de två paragraferna ihop och samlas i 3 kap. 11 § som också ges en ny språklig utformning för att tydligare knyta an till bemyndigandet.

6.5 Vissa regler som inte överförs

6.5.1 Språkkrav

Kemikalieinspektionen har med stöd av 4 kap. 13 § bekämpningsmedelsförordningen meddelat en föreskrift som ställer krav på att ansökningar och dokumentation i ärenden om godkännanden av biocidprodukter ska vara skrivna på svenska eller engelska (4 kap. 14 § FBM). Sådana uppgifter som är avsedda att återges på svenska i märkning, säkerhetsdatablad m.m. ska dock enligt bestämmelsen alltid anges på svenska språket.

Det är många utländska företag som ansöker om godkännande av biocidprodukter i Sverige. Ansökan och övrig dokumentation i ärendena, till exempel naturvetenskapliga studierapporter, är ofta skrivna på engelska.

Kemikalieinspektionen hanterar språkfrågan i dessa ärenden på samma sätt som i ärenden om godkännanden om växtskyddsmedel och kräver normalt inte att handlingar som är skrivna på engelska ska översättas. Även handlingar på norska och danska godtas i allmänhet utan krav på översättning. Andra språk godtas om det finns en anställd som har tillräckliga språkkunskaper och kompetens i sakfrågorna för att kunna tillgodogöra sig innehållet i handlingen. Normalt krävs att sådan information ska ingå i märkning eller säkerhetsdatablad anges på svenska.

Kemikalieinspektionen tillämpar alltså redan i dag reglerna om översättning i förvaltningslagen (se avsnitt 5.4.2 angående förvaltningslagens krav på översättning) och tillåter ansökningshandlingar på andra språk än svenska när det anses lämpligt att utnyttja språklig kompetens inom myndigheten. När sådana förutsättningar saknas kan Kemikalieinspektionen kräva att sökanden översätter handlingarna eftersom det är fråga om verksamhet av kommersiell natur. Myndigheten kan också kräva att vissa uppgifter alltid ska vara skrivna på svenska, till exempel information som ska ingå i

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG.

märkning eller säkerhetsdatablad. Det behövs inga föreskrifter för att ställa sådana krav.

Det finns därmed inget behov av att införa en bestämmelse om att handlingarna i ärendena ska vara på skrivna på svenska eller engelska. Enligt förslaget överförs därför inte bestämmelsen om språkrav i 4 kap. 14 § FBM till de nya föreskrifterna.

7. Träskyddsbehandlat virke

7.1 Behovet av översyn

I 6 kap. FBM finns bestämmelser om träskyddsbehandlat virke. Bestämmelserna, ställer krav på att sådant virke ska vara yttorr och att fixering av bekämpningsmedlet ska vara avslutad innan virket lämnas ut eller tas i bruk för yrkesmässig användning (2 och 3 §§).

Vidare innehåller kapitlet begränsningar i användningen av träskyddsbehandlat virke (5–7 §§) och krav på information vid överlåtelse av virke som släpptes ut på marknaden första gången före den 1 september 2013 (8–10 §§).

Bestämmelserna om träskyddsbehandlat virke i FBM har funnits under en lång tid. Kemikalieinspektionen konstaterar att teknikutveckling och ändrade skyddsåtgärder har förändrat behovet av regler på området. Annan reglering av träskyddsmedel har förändrats sedan FBM:s bestämmelser infördes, bland annat har Naturvårdsverket meddelat föreskrifter om träskyddsbehandling.¹⁴ Dessa föreskrifter ställer krav på tekniska skyddsåtgärder för att förhindra exponering till miljön från impregneringsanläggningen. Det pågår ett arbete med att se över Naturvårdsverkets föreskrifter i syfte att anpassa dem till utvecklingen på området.

Mot den här bakgrunden anser Kemikalieinspektionen att det finns ett behov av att se över bestämmelserna om träskyddsbehandlat virke i FBM. Redan när föreskrifterna fördes över till FBM från en annan författning¹⁵ konstaterades att det finns ett sådant behov, men översynen har ännu inte genomförts. Det finns nu anledning att påbörja översynen och samordna den med Naturvårdsverkets föreskriftsarbete. Till dess översynen är avslutad bör, med undantag för vad som sägs i avsnitt 7.2, de nuvarande reglerna fortsätta att gälla.

Kemikalieinspektionen föreslår därför att FBM:s bestämmelser om krav vid träskyddsbehandling och användning av träskyddsbehandlat virke förs över till de nya föreskrifterna och placeras i kapitel 4. Förslaget till bestämmelse som ersätter nuvarande 6 kap. 7 § FBM har dock ändrats i syfte att förtydliga vad bestämmelsen omfattar. Enligt den nuvarande lydelsen får träskyddsbehandlat virke inte yrkesmässigt saluföras eller överlätas för sådana ändamål som ”enligt dessa föreskrifter” är otillåtna. Eftersom 4 kap. 6 § är den enda bestämmelsen som reglerar

¹⁴ Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2001:6) om träskyddsbehandling genom tryck eller vakuumpregnering och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2001:7) om träskyddsbehandling genom doppning mot mögel- och blånadsangrepp.

¹⁵ KIFS 2017:9.

tillåtna ändamål i de nya föreskrifterna så hänvisas endast till den paragrafen i förslaget till 4 kap. 7 § som ersätter 6 kap. 7 § FBM.

7.2 Information om äldre träskyddsbehandlat virke

Bestämmelserna i 6 kap. 8–10 §§ FBM om information vid överlåtelse av träskyddsbehandlat virke innebär att den som yrkesmässigt överlåter sådant virke ska lämna skriftlig information om bland annat begränsningar i användningen, den anläggning som har behandlat virket, verksamma beståndsdelar som ingår i träskyddsmedlet, hälsorisker och lämpliga skyddsåtgärder. Informationen ska lämnas på varje virkesbunt. Om virket inte är buntat ska informationen finnas på anslag vid virket.

Biocidbehandlade varor omfattas sedan 2013 av harmoniserade regler om märkning i artikel 58.3 i EU:s biocidförordning. Som en följd av detta har reglerna i 6 kap. 8–10 §§ FBM begränsats till att endast gälla träskyddsbehandlat virke som första gången släpptes ut på marknaden före den 1 september 2013.

Mängden träskyddsbehandlat virke som släpptes på marknaden före den 1 september 2013 utan att ha tagits i bruk bör rimligen vara begränsad. Kravet på att lämna information om sådant virke torde således inte längre ha någon större betydelse. Bestämmelserna om information omfattar även yrkesmässig överlåtelse av begagnat virke som släpptes ut på marknaden första gången före nämnda datum. Det kan dock förutsättas att den som överlåter sådant virke oftast inte vet om virket är behandlat med träskyddsmedel och än mindre har kännedom om de andra uppgifter som omfattas av informationsskyldigheten. Det finns ingen skyldighet för överlåtaren att undersöka om virket är träskyddsbehandlat och användaren som har lämnat över virket för försäljning torde sällan kunna lämna någon information om den saken. Kemikalieinspektionen bedömer därför att bestämmelserna i stor utsträckning inte kan tillämpas i praktiken.

Det kan också nämnas att de harmoniserade reglerna om märkning av varor som har behandlats med en biocidprodukt i artikel 58.3 i EU:s biocidförordning endast kräver märkning när en sådan vara tillhandahålls för första gången på marknaden.

Mot den här bakgrunden bedömer Kemikalieinspektionen att FBM:s bestämmelser om information om äldre träskyddsbehandlat virke ska utmönstras. De nya föreskrifterna innehåller därför inga bestämmelser om information om sådant virke.

8. Ikraftträdande och behovet av övergångsbestämmelser

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Föreskrifterna innehåller inga nya krav som innebär att myndigheter eller företag behöver tid för omställning. Kemikalieinspektionen anser därför att det inte behövs några övergångsbestämmelser.

Kemikalieinspektionen kommer att informera om de nya föreskrifterna genom de utskick och nyhetsbrev som myndigheten tillämpar. Myndigheten ser inte någon anledning att därutöver genomföra någon särskild eller riktad informationsinsats.

I samband med att föreskrifterna träder i kraft behöver Kemikalieinspektionen uppdatera eller komplettera den information om reglerna som finns på myndighetens webbplats, liksom sådan information som lämnas till andra parter, såsom vid tillsynsvägledning.

9. Konsekvensutredning

Förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, gäller för förvaltningsmyndigheter under regeringen. Av 4 § i samma förordning framgår att en myndighet så tidigt som möjligt ska utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning får en myndighet besluta föreskrifter utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 § om myndigheten bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning. En sådan bedömning ska dokumenteras.

De föreslagna förändringarna syftar till ökad begriplighet, genom förenklingar av språk eller ändrad systematik. Det handlar om regelförenklingar och Kemikalieinspektionen bedömer att de inte har några kostnadsmässiga eller andra negativa konsekvenser för dem som berörs. Av den anledningen bedömer Kemikalieinspektionen att det, med nedan angivna undantag, saknas skäl att genomföra någon konsekvensutredning för de bestämmelser som ska införas i de nya grundföreskrifterna.

Kemikalieinspektionen bedömer att förslaget att utöka tiden för kurssäsong för utbildning av distributörer enligt 2 kap. bekämpningsmedelsförordningen behöver en utförlig konsekvensutredning.

I FBM finns det flera bestämmelser som Kemikalieinspektionen har bedömt inte ska överföras till de nya grundföreskrifterna. Det rör: två bestämmelser om språkkrav på ansökningshandlingar, blankett vid rapportering av mängduppgifter och krav på information vid överlåtelse av virke som släpptes ut på marknaden för första gången före den 1 september 2013.

Kemikalieinspektionen bedömer att dessa alternativa regleringar behöver en vidare utredning. De konsekvenser som förslaget att utöka kurssäsongen för utbildning och de alternativa regleringarna kan medföra bedöms dock inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt och därmed bedömer Kemikalieinspektionen att någon konsekvensutredning enligt 7 § förordning om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Därutöver finns det i FBM flera informationsbestämmelser, däribland bilaga 3 och 6. Kemikalieinspektionen har bedömt att informationsbestämmelserna inte behöver utredas enligt förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning.

9.1 Berörda aktörer

9.1.1 Ändring av perioden för en kurssäsong

Ändringen berör samtliga länsstyrelser som håller i utbildningar av distributörer och samtliga distributörer av växtskyddsmedel i klass 1 och 2. Kemikalieinspektionen kan beröras vid informationsgivning av de aktuella reglerna.

9.1.2 Språkkrav

Regleringen av språkkrav för ansökningshandlingar berör den som lämnar in dokumentation enligt artikel 33 i EU:s växtskyddsmedelsförordning, vilket omfattar företag som ansöker om produktgodkännande, ömsesidigt erkännande och ändringar av produktgodkännande samt den som ansöker om godkännande av biocidprodukter enligt 4 kap. 2 § bekämpningsmedelsförordningen. Bestämmelserna berör även Kemikalieinspektionen och mark- och miljödomstolarna.

9.1.3 Blankett vid rapportering av mängduppgifter

Regleringen berör innehavare av produktgodkännande av växtskyddsmedel, innehavare av parallellhandelstillstånd för växtskyddsmedel och innehavare av godkännande av biocidprodukter samt Kemikalieinspektionen.

9.1.4 Märkning av träskyddsbehandlat virke

Bestämmelsen berör de företag som yrkesmässigt överlåter eller saluför träskyddsbehandlat virke som släpptes ut på marknaden före den 1 september 2013. Det avser både försäljning av begagnat virke och virke som inte tagits i bruk utan som funnits kvar i leverantörskedjan sedan före den 1 september 2013. Vidare berörs Kemikalieinspektionen, kommunerna och länsstyrelserna samt mark- och miljödomstolarna.

9.2 Nollalternativ

9.2.1 Kursäsong

I FBM omfattar en kursäsong tiden den 1 augusti till och med 31 maj och nollalternativet är att behålla den kursäsongen. Om kursäsongen behålls minskas flexibilitet för länsstyrelserna att fördela kurstillfällen då kursäsongen blir kortare. Vidare skulle kursäsongen inte överensstämma med den som Jordbruksverket föreslår ska gälla vid utbildning av användare, definition vilket kan försvåra för länsstyrelserna då de håller utbildningar av både användare och distributörer.

9.2.2 Språkkrav

Av FBM följer att ansökningshandlingar och dokumentation som ges in till Kemikalieinspektionen ska vara på svenska eller engelska. Nollalternativet är att ha kvar att handlingarna ska vara på svenska eller engelska.

Regleringen om språkkrav för ansökningshandlingar berör den som lämnar in dokumentation enligt artikel 33 i EU:s växtskyddsmedelsförordning, vilket omfattar företag som ansöker om produktgodkännande, ömsesidigt erkännande och ändringar av produktgodkännande samt den som ansökte om godkännande av biocidprodukter

enligt 4 kap. 2 § bekämpningsmedelsförordningen. Bestämmelsen berör även Kemikalieinspektionen och Mark- och miljödomstolen, samt Mark- och miljööverdomstolen.

Kravet medför konsekvenser för de berörda företagen i form av kostnader för översättning av handlingar vid ansökningsförfarandet. Kostnader uppstår både avseende översättningen och tidsåtgång för att beställa översättning. För Kemikalieinspektionen kan handläggningen förlängas om handlingar inledningsvis ges in på ett annat språk än svenska. Vidare kan myndigheten behöva informera om kravet att vissa ansökningshandlingar ska vara på svenska. Mark- och miljödomstolarna kan beröras i den utsträckning som de handlägger överklagade ärenden. Det är inga direkta kostnader för domstolarna då översättning bekostas av företagen.

9.2.3 Blankett vid rapportering av mängduppgifter

I dag gäller ett krav på att vissa mängduppgifter ska lämnas till Kemikalieinspektionen på en blankett som tillhandahålls av myndigheten. Nollalternativet är att ha kvar detta krav.

Kravet medför att företagen behöver använda blanketten som tillhandahålls av myndigheten. Det kan medföra konsekvenser att företagen måste ha system som kan fylla i den aktuella blanketten. För Kemikalieinspektionen medför det att myndigheten behöver tillhandahålla en blankett. Inrapporteringen skulle dock ske på samma sätt för samtliga företag vilket kan underlätta myndighetens handläggning av ärendena.

9.2.4 Märkning av träskyddsbehandlat virke

Av FMB följer att den som yrkesmässigt överlåter träskyddsbehandlat virke som släpptes ut på marknaden första gången före den 1 september 2013, ska lämna skriftlig information om bland annat begränsningar i användningen, den anläggning som har behandlat virket, verksamma beståndsdelar som ingår i träskyddsmedlet, hälsorisker och lämpliga skyddsåtgärder. Nollalternativet är att ha kvar regleringen.

Kravet innebär att den som yrkesmässigt överlåter virket måste lämna viss information vid varje överlåtelse av träskyddsbehandlat virke. Den som avser att överlåta det träskyddsbehandlade virket behöver även få tillgång till informationen. Kemikalieinspektionen saknar kännedom om hur mycket virke som förekommer till försäljning som släpptes ut på marknaden för första gången före den 1 september 2013.

För Kemikalieinspektionen innebär kravet att myndigheten ska ge tillsynsvägledning. Vidare behöver myndigheten ge information om regleringen. Kommunerna påverkas av kravet på så sätt att de ansvarar för att bedriva tillsyn över regleringen.

För miljön medför användning av dessa produkter en risk då de kan vara behandlade med farliga ämnen såsom krom, arsenik och kreosot. Lämnas ingen information vid försäljning av begagnat virke får köparen ingen information om virket är behandlat och i så fall med vilket ämne. Vid användning av virket kan det då uppstå negativa hälso- och miljöeffekter. Om det på det begagnade virket anges att

det är behandlat med ett visst ämne som bedöms vara hälso- eller miljöfarligt kan det antas att användningen av de virket skulle minska.

9.3 Alternativa lösningar

9.3.1 Kurssäsong

Alternativet är att inte ändra perioden för en kurssäsong i de nya grundföreskrifterna, alltså nollalternativet.

En förlängning av kurssäsongen ger möjligheter att planera utbildningar även i juni och juli. Det ger en ökad flexibilitet. Förslaget är en anpassning till Jordbruksverkets förslag om ändring av definitionen av kurssäsong. Kemikalieinspektionen anser att det är tydligare och enklare om myndigheterna tillämpar samma tidsramar än om de är olika.

9.3.2 Språkrav

Kemikalieinspektionen skulle i de nya grundföreskrifterna kunna införa ett krav att ansökningshandlingar och dokumentation ska vara på svenska. Närmare motivering av den nuvarande regleringen finns i avsnitt 5.4.2 och 6.5.1.

Ett krav på översättning av alla ansökningshandlingar till svenska skulle medföra konsekvenser för de berörda företagen i form av kostnader. Kostnader skulle uppstå både avseende översättningen och tidsåtgång för att beställa översättning. För Kemikalieinspektionen skulle handläggningen kunna förlängas om handlingar inledningsvis ges in på annat språk än svenska. Vidare skulle myndigheten behöva informera om kravet att vissa ansökningshandlingar ska vara på svenska.

Om kravet inte införs uppkommer inga konsekvenser för företagen rörande översättning av samtliga handlingar till svenska. Att det inte införs något språkrav på ansökningshandlingar bedöms medföra lättnader då flera språk kan tillämpas, dock under förutsättning att myndigheten behärskar språken. I praktiken används vanligtvis svenska eller engelska samt möjligen nordiska språk vid kommunikationen med enskilda parter. Om inget krav införs kommer företagen även fortsättningsvis att kunna lämna in ansökningshandlingar på engelska, svenska och andra språk som myndigheten behärskar. Om regeln inte införs blir det vidare tydligare för företagen att även andra språk än svenska och engelska kan godtas i handläggningen.

Om bestämmelsen inte införs medför det ingen ändring för Kemikalieinspektionen från den nuvarande ordningen då översättning inte krävs av handlingar som ges in på de språk som handläggarna på myndigheten behärskar. En stor del av handläggningen har internationella inslag. Ett krav på att ansökningshandlingar och dokumentation ska vara på svenska kan komplicera myndighetens handläggningsprocess.

Mark- och miljödomstolarna skulle beröras i den utsträckning som de handlägger överklagande ärenden. Det skulle inte uppstå några direkta kostnader för domstolarna då översättning skulle bekostas av företagen.

Bestämmelsen bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan män och kvinnor. De medför inte heller några särskilda sociala eller miljömässiga konsekvenser.

Vid en samlad bedömning anser Kemikalieinspektionen att kostnaderna inte överväger nyttorna med ett språkrav för vissa ansökningshandlingar. Därför föreslås att språkravet inte förs in i den nya föreskriften.

9.3.3 Blankett vid rapportering av mängduppgifter

Alternativet till förslaget om ny grundföreskrift är att införa kravet att rapportering av mängduppgifter ska ske på en blankett som tillhandahålls av Kemikalieinspektionen. Närmare motivering av den nuvarande regleringen finns i avsnitt 4.3.

Om kravet skulle införas skulle företagen alltid behöva använda blanketten (webbformuläret) som tillhandahålls av myndigheten. Det kan medföra konsekvenser att företagen måste ha system som kan fylla i den aktuella blanketten, alternativt manuellt göra detta. För Kemikalieinspektionen medför det att myndigheten behöver tillhandahålla en blankett, vilket redan görs i form av ett webbformulär. Inrapporteringen skulle ske på samma sätt för samtliga företag vilket kan underlätta handläggningen av ärendena. Kemikalieinspektionen bedömer dock att företagen kommer fortsätta att göra sin inrapportering i webbformuläret även en utan ett krav i föreskrifterna.

Om bestämmelsen inte införs antas det inte medföra några konsekvenser för företagen eftersom de kan rapportera på det sätt som är lämpligast för dem.

Bestämmelsen bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan män och kvinnor. De medför inte heller några särskilda sociala eller miljömässiga konsekvenser.

Vid en samlad bedömning anser Kemikalieinspektionen att nyttorna med ett krav att inrapporteringen av mängduppgifter ska ske på en särskild blankett inte övervägs av nackdelarna varvid kravet inte bör införas.

9.3.4 Märkning av träskyddsbehandlat virke

Kemikalieinspektionen skulle i de nya grundföreskrifterna kunna införa ett krav på information vid överlåtelse av virke som släpptes ut på marknaden första gången före den 1 september 2013. Närmare motivering av den nuvarande regleringen finns i avsnitt 7.2.

Om kravet på information införs i de nya grundföreskrifterna skulle det medföra konsekvenser vid varje överlåtelse av träskyddsbehandlat virke, då den som yrkesmässigt överlåter virket måste lämna viss information. Den som avser att överlåta det träskyddsbehandlade virket behöver även få tillgång till informationen. Kemikalieinspektionen saknar kännedom om hur mycket virke som förekommer till försäljning som släpptes ut på marknaden för första gången före den 1 september 2013. Det bedöms vidare vara svårt att uppskatta mängden begagnat virke som förekommer på marknaden och hur många överlåtelser av begagnat virke som sker.

För Kemikalieinspektionen skulle kravet medföra att myndigheten ska ge tillsynsvägledning. Vidare skulle myndigheten behöva ge information om regleringen. Kommunerna påverkas av kravet på så sätt att de ansvarar för att bedriva tillsyn över regleringen. Mark- och miljödomstolarna berörs vid handläggning av överklagande tillsynsärenden. Länsstyrelserna berörs begränsat i sin roll som tillsynsvägledande myndigheter. De kostnader som skulle uppstå bedöms dock rymmas inom givna ekonomiska ramar.

Om kravet inte införs behöver den som överlåter träskyddsbehandlat virke inte lämna den aktuella informationen. Det medför lättnader för dessa aktörer. Det är dock svårt att uppskatta i hur stor omfattning träskyddsbehandlat virke som släpptes ut på marknaden för första gången före den 1 september 2013 som nu förekommer till försäljning. Om bestämmelsen inte införs behöver Kemikalieinspektionen inte lämna information om den aktuella bestämmelsen, dock antas myndigheten även fortsättningsvis behöva informera om vad som gäller för träskyddsbehandlat virke. Om kravet inte införs behöver kommunen inte längre bedriva tillsyn över regleringen.

För miljön medför användning av dessa produkter en risk då de kan vara behandlade med farliga ämnen såsom krom, arsenik och kreosot. Då det kan antas att virke som släpptes ut för första gången före den 1 september 2013 kan ha behandlats med dessa ämnen. Om ingen information lämnas vid försäljning av begagnat virke får köparen ingen information om virket är behandlat och i så fall med vilket ämne. Vid användning av virket kan det då uppstå negativa hälso- och miljöeffekter.

Om det på det begagnade virket anges att det är behandlat med ett visst ämne som bedöms vara hälso- eller miljöfarligt kan det antas att användningen av det virket skulle minska. Det är dock svårt att bedöma i vilken utsträckning som virket skulle användas om informationen fanns vid köpet. Det är möjligt att användningen skulle vara densamma även om virket innehöll informationen. Då skulle påverkan på miljön vara densamma. Det bedöms vara svårt att närmare utreda omfattningen av riskerna, och huruvida det finns ett genusperspektiv bland riskerna, då vi saknar möjlighet att uppskatta vilken mängd begagnat virke som förekommer på marknaden och hur många överlåtelser av begagnat virke som sker. Med hänsyn till att det aktuella virket släpptes ut på marknaden för första gången före den 1 september 2013, och virket kan ha överlåtit i flera led, saknas det ofta möjlighet för säljaren att ta reda på om virket har behandlats. Det saknas vidare krav på att innehavaren av sådant virke ska ha kunskaper om en eventuell träskyddsbehandling eller att sådan information ska lämnas vid en försäljning.

Vid en samlad bedömning anser Kemikalieinspektionen att nyttorna med kravet på information inte bedöms kunna avhjälpas med att införa regleringen varvid kravet inte ska införas i de nya grundföreskrifterna.

9.4 Kostnadsmässiga och andra konsekvenser

Nedanstående avser konsekvensutredning av förslaget om ändring av definitionen av kurssäsong för utbildningar av distributörer.

En motivering till förslaget finns i avsnitt 5.3.

9.4.1 Aktörer som går utbildning

Om länsstyrelserna väljer att förlägga kurser under juni och juli så bedöms det medföra positiva effekter för aktörerna som går utbildningarna då det kan bli flera kurstillfällen.

Det blir även tydligare för aktörerna om kurssäsongen för distributörer är densamma som den för användare.

9.4.2 Staten

En förlängd kurssäsong ger ökad flexibilitet för länsstyrelserna som kan lägga kurserna när de vill och när behov finns. Länsstyrelserna måste inte ändra något utan ändringen i föreskrifterna ger bara en möjlighet att förlägga kurser under juni och juli.

Länsstyrelserna kan behöva uppdatera visst material. Kostnaderna som uppstår är främst kopplade till personalkostnader och möjligen någon tryckkostnad. Dessa kostnader skulle uppstå i samband med att föreskrifterna träder i kraft. Kostnader bedöms som ringa.

För Kemikalieinspektionen kan förslaget innebära kostnader att uppdatera information. Kostnaden avser personalkostnader och möjligen viss tryckkostnad. Kostnaderna bedöms vara ringa och uppstår vid införandet av föreskrifterna.

9.4.3 Övrigt

Förslaget bedöms inte få effekt för kommuner eller regioner.

Förslaget bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan män och kvinnor. De medför inte heller några särskilda sociala eller miljömässiga konsekvenser.

10 Förslagets överensstämmelse med de skyldigheter som följer av EU-medlemskapet

De föreslagna föreskrifterna kompletterar EU:s växtskyddsmedelsförordning, EU:s biocidförordning och bekämpningsmedelsförordningen. Kemikalieinspektioner bedömer att de är förenliga med EU:s regler om fri rörlighet av varor.

Krav på utbildning av distributörer följer av artikel 5.1 direktiv 2009/128/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel. Medlemsstaterna ska enligt artikel 5.1 se till att alla yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare har tillgång till lämplig utbildning. Detta avser även bestämmelser om lämpliga kurssäsonger. Förslaget kommer att anmälas i enlighet med bestämmelserna i förordningen (1994:2029) om tekniska regler.

11. Bemyndigande

Bemyndigande för varje föreslagen bestämmelse framgår där bestämmelsen behandlas.